

Broj: 03-23.1-01- 43 /21
Sarajevo, 24.05.2021.

PRIMLJENO:	31-05-2021		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03/3-50-18-		1109	121

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj
N/r sekretara

Predmet: Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj-februar/veljača 2021. godine u Bosni i Hercegovini, dostavlja se

Poštovani,

Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (DEP) je pripremila Informaciju o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj-februar/veljača 2021. godine u Bosni i Hercegovini.

Navedeni materijal se dostavlja radi informiranja.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Zoran Zeljko

U prilogu:
- kao u tekstu

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj – februar/veljača 2021. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	6
<i>Kretanje industrijske proizvodnje.....</i>	6
<i>Maloprodaja.....</i>	6
<i>Građevinarstvo.....</i>	7
<i>Tržište rada.....</i>	8
2. Javne finansije.....	11
<i>Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini.....</i>	12
<i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda</i>	13
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	14
<i>Cijene.....</i>	14
<i>Monetarni sektor.....</i>	14
<i>Bankarski sektor.....</i>	15
<i>Berze u Bosni i Hercegovini.....</i>	17
4. Vanjski sektor.....	20
<i>Platni bilans.....</i>	20
<i>Vanjskotrgovinska robna razmjena.....</i>	21
5. Strane direktne investicije.....	24

Uvod

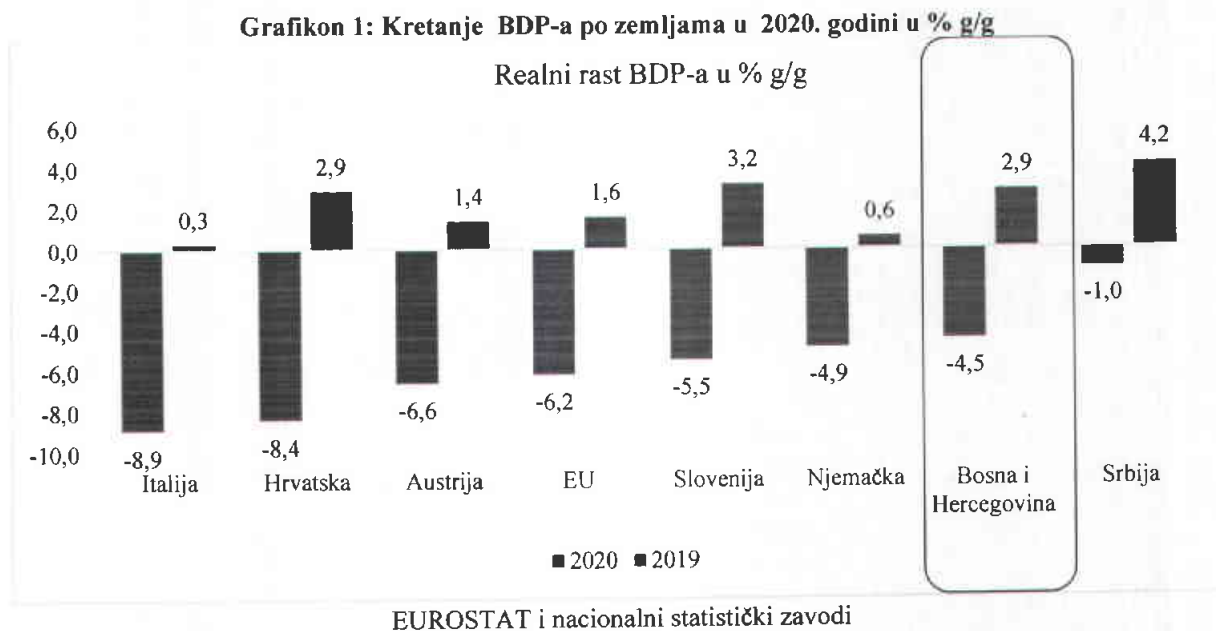
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu Bosne i Hercegovine. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju Bosne i Hercegovine.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u Bosni i Hercegovini za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima Bosne i Hercegovine koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu Bosne i Hercegovine.

* * *

2020. godinu kako u zdravstvenom tako i u ekonomskom smislu u potpunosti je obilježila globalna pandemija virusa Covid 19. U skladu s tim, globalno širenje pandemije virusa Covid 19 tokom 2020. godine praćeno uvođenjem takozvanog zaključavanja ekonomija „lockdown-a“ veoma negativno se odrazilo na ekonomska kretanja u svijetu, regionu, te u konačnici i u Bosni i Hercegovini. Prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima EUROSTAT-a za 2020. godinu u zemljama EU registriran je realni pad BDP-a od oko 6,2% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Ovom prilikom vrijedi istaći da su negativne ekonomske posljedice krize uzrokovane širenjem pandemije Covid 19 u 2020. godini bile dosta izražajnije u odnosu na globalnu finansijsku krizu 2009. godine. Pregled kretanja BDP-a u 2020. godini po zemljama prikazan je na grafikonu ispod:

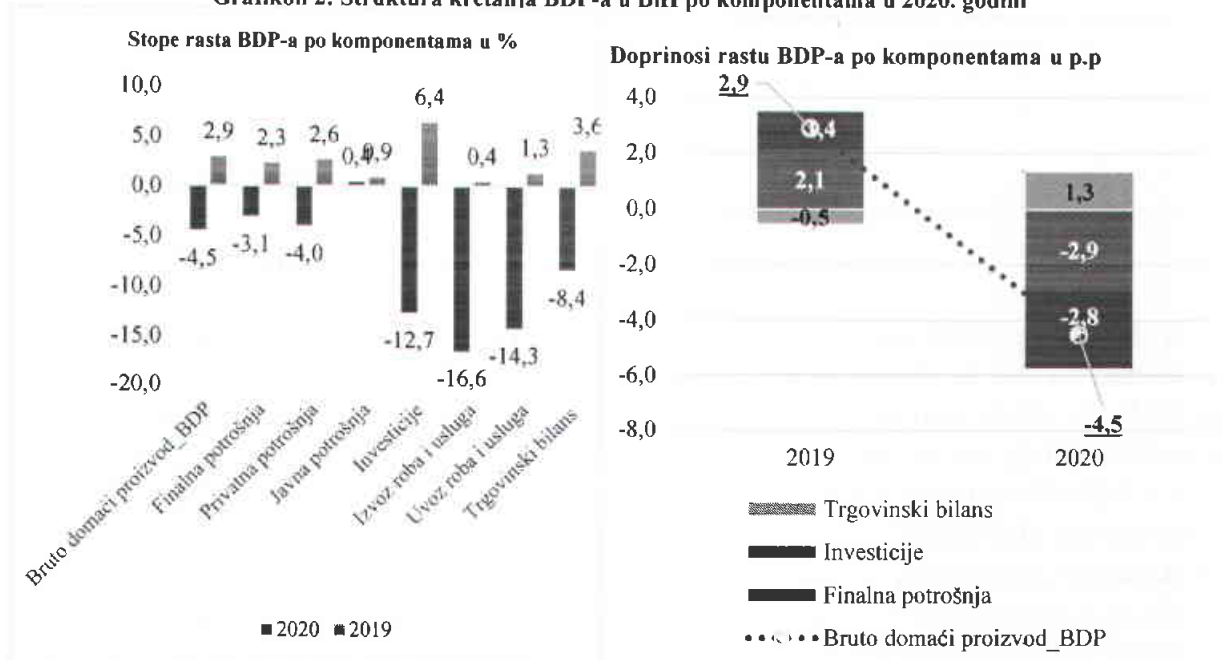
¹ EUROSTAT, „Preliminary flash estimates for fourth quarter of 2020“, 23/2021, 16.02. 2021

Preliminarni podaci BHAS-a (statistika nacionalnih računa, kvartalni podaci za 2020. godinu) ukazuju na to da su se ova dešavanja u glavnim trgovinskim partnerima i uvođenje „lockdown-a“ izrazito negativno odrazili na privredna kretanja u Bosni i Hercegovini gdje je zabilježen pad BDP-a od 4,5%.² Međutim, vrijedi također istaći da se Bosna i Hercegovina u tom smislu apsolutno ne razlikuje od ostalih zemalja u ovom dijelu svijeta, i imajući u vidu razmjere ekonomske krize koja je zхватila cijeli svijet ovakva ekonomska kretanja u zemlji su bila očekivana. S druge strane, ako se detaljnije posmatra struktura privrednih kretanja u 2020. godine može se konstatovati da je ovaj pad BDP-a posljedica istovremenog pada kako domaće tako i izvozne tražnje što je osnovno obilježije negativnog ekonomskog utjecaja globalne pandemije virusa Covid-19. Ako se ima u vidu da je Bosna i Hercegovina u vanjskotrgovinskom smislu gotovo u potpunosti orijentisana ka tržištima zemalja EU i regiona, ne iznenađuje činjenica da je ovaj segment privrede najžešće pogođen krizom koju je izazvala pandemija. Tako je pad privredne aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima rezultirao slabljenjem izvozne tražnje za bh. izvoznim proizvodima i smanjenjem ukupne vanjskotrgovinske razmjene od preko 15% u odnosu na isti period prethodne godine. Prema podacima BHAS-a, Bosna i Hercegovina je u 2020. godini zabilježila pad ukupnog izvoza (robe+usluge) od 16,6 % u realnom smislu u odnosu na isti period prethodne godine, dok je pad uvoza iznosio 14,3% u odnosu na prethodnu godinu. Ova dešavanja u vanjskom sektoru odnosno slabljenje vanjskotrgovinske razmjene kao i eskalacija globalne pandemije Covid-19 posljedično su imale negativan utjecaj na sve segmente domaćeg tržišta. Pad fizičkog obima industrijske proizvodnje, smanjenje zaposlenosti, smanjen priliv doznaka građana iz inostranstva, slabija kreditna aktivnost i pad prometa u maloprodaji što ukazuju na slabljenje raspoloživog dohotka građana u Bosni i Hercegovini. Tako je prema podacima BHAS-a za 2020. godinu, usljed oslabljenog raspoloživog dohotka građana i manjoj sklonosti ka potrošnji došlo i do pada privatne (domaćinstva) potrošnje od oko 4% u realnom smislu. S druge strane, novonastale okolnosti usljed pandemije virusa Covid-19 zahtjevale su pojačan angažman institucija u Bosni i Hercegovini kroz povećanje izdataka za zaštitu javnog zdravstva i saniranje ekonomskih posljedica krize što je dovelo do povećanja javne potrošnje od oko 0,4%.³ Međutim ovo povećanje nije ni izbliza dovoljno da bi se iskompenzirali gubici nastali u okviru privatne potrošnje, tako da je pad finalne potrošnje u Bosni i Hercegovini iznosio 3,1% što je praktički značilo i pad BDP-a obzirom da finalna potrošnja ima zastupljenost sa oko 90% u strukturi BDP-a. Investicije u strukturi BDP-a imaju nešto niži nivo zastupljenosti od oko 18% što je prilično skromno za zemlju koja teži višem stadiju ekonomskog razvoja kakva je Bosna i Hercegovina. Novonastale okolnosti usljed izbijanja globalne pandemije virusa Covid-19 koje karakteriše neizvjesnost tržišta, peimistična očekivanja i limitirani izvori finansiranja rezultirali su smanjenjem bruto investicija od 12,7% u odnosu na prethodnu godinu. Pregled strukture ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2020. godini po komponentama prikazan je na grafikonu ispod:

² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci“, 01.04.2021. godine.

³ Vrijedi istaći da će pad javnih prihoda uz očekivano povećanje javnih rashoda usljed Covid 19 vrlo vjerovatno rezultirati budžetskim deficitom, te oslabiti fiskalnu poziciju Bosne i Hercegovine u 2020. godini.

Grafikon 2: Struktura kretanja BDP-a u BiH po komponentama u 2020. godini

Izvor: BHAS

Kada je u pitanju kretanje ekonomskih pokazatelja za 2021. godinu vrijedi istaći da trenutno raspoloživi statistički podaci na nivou dva mjeseca nisu dovoljni kako bi se precizno procijenilo kretanje ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini. Međutim, na osnovu trenutno raspoloživih statističkih podataka može se konstatovati da u 2021. godini nije došlo do značajnijeg oporavka privredne aktivnosti u zemlji što je posljedica globalni pandemije virusa Covid 19. Unatoč tome što su u posljednjih nekoliko mjeseci primjetni određeni znaci poboljšanja u proizvodno-izvoznom segmentu bh. privrede, za stabilizaciju ekonomskih prilika nepohodan je oporavak domaće tražnje koja predstavlja ključno uporište ekonomskog rasta. Naime, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za period januar-februar 2021. godine u Bosni i Hercegovini je zabilježen rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 3,6% i povećanja robnog izvoza od 7,3% u nominalnom smislu u odnosu na isti period prethodne godine. S druge strane, kretanja u okviru ključnih komponenti domaće tražnje kao što su zaposlenost koja je manja za oko 1,8%, kreditna aktivnost koja još uvijek stagnira, te robni uvoz koji je smanjen za 6,3% ukazuju da u Bosni i Hercegovini još uvijek nije došlo do značajnijeg ekonomskog oporavka. Trenutno raspoloživi podaci iz javnih finansija kao što je pad ukupnih javnih prihoda od 2,1%, pri čemu je pad direktnih proreza iznosio 4,6%, a indirektni porezi smanjeni za 6,5% (pad PDV-a 5,6%) na indirektan način potvrđuju navedenu konstataciju.

1. Realni sektor

Kretanje industrijske proizvodnje

Prema preliminarnim podacima BHAS-a za period januar-februar 2021. godine Bosna i Hercegovini je zabilježila rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 3,6% u odnosu na isti period prethodne godine.⁴ S druge strane, posmatrano na mjesečnom nivou rast fizičkog obima industrijske proizvodnje u februaru 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 7,1%. Imajući u vidu prisustvo globalne pandemije virusa Covid 19, ovaj porast fizičkog obima industrijske proizvodnje djeluje ohrabrujuće, međutim isto tako potrebno je imati u vidu efekat niske osnovice i prethodne godine. Sektorski posmatrano, najznačajniji doprinos ostvarenom rastu industrijske proizvodnje tokom ovog perioda ostvaren je u sektoru za proizvodnju električne energije u okviru kojeg je ostvareno povećanje proizvodnje od 15,5% i prerađivačke industrije 1,2%, dok je u sektoru rudarstava zabilježen pad proizvodnje od 12,7%. Pregled kretanja industrijske proizvodnje po sektorima u periodu januar-februar 2021. godine prikazan je na grafikonu ispod:

Grafikon 3: Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje za period januar-februar 2021. godine po sektorima

Izvor: BHAS

Maloprodaja

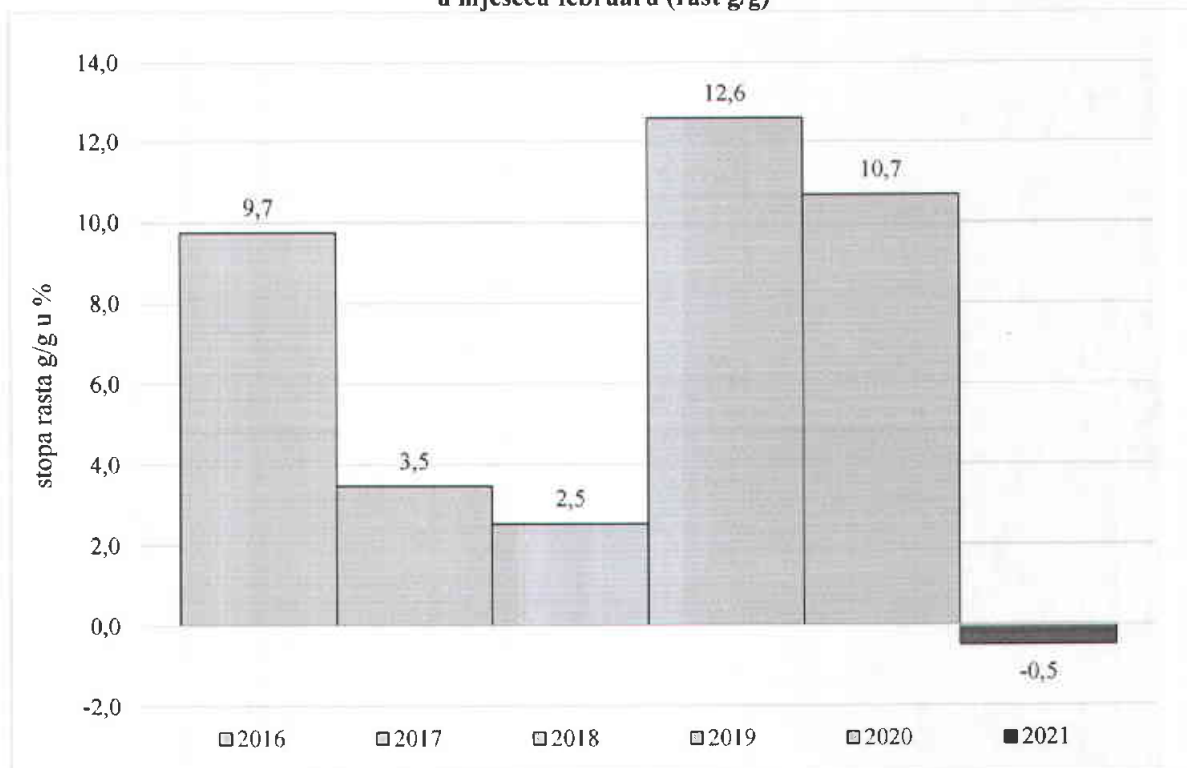
Zvanični podaci ukupne trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, za februar 2021. godine, ukazuju na realni pad prometa od 0,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Ovo blago smanjenje prometa je rezultat pada trgovine motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicima (u daljem tekstu s.p.) od 3,4% te rasta trgovine na malo osim trgovine motornim gorivima u s.p. od 0,2%.

Promet u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p. ostvario je pad od 6% dok je u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u nespecijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu n.p.) promet smanjen za 3%. U sklopu trgovine na malo neprehrambenim proizvodima, u mjesecu februaru 2021. godine, pad od 8,3% je zabilježen kod trgovine ostalom opremom za domaćinstvo. Ostale kategorije (u okviru trgovine na malo

⁴Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za februar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.03.2021. godine.

neprehrambenim proizvodima) su zabilježile rast, pa je tako trgovina na malo informacijsko komunikacijskom opremom porasla za 47,5%, trgovina na malo na štandovima i tržnicama za 18,8%. Zabilježeni rast u trgovini na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju iznosio je 14%, trgovini na malo ostalom robom u s.p. 13,8% te u trgovini na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica 3,2%.

Grafikon 4: Ukupna trgovina na malo u Bosni i Hercegovini – u mjesecu februaru (rast g/g)

Izvor: BHAS

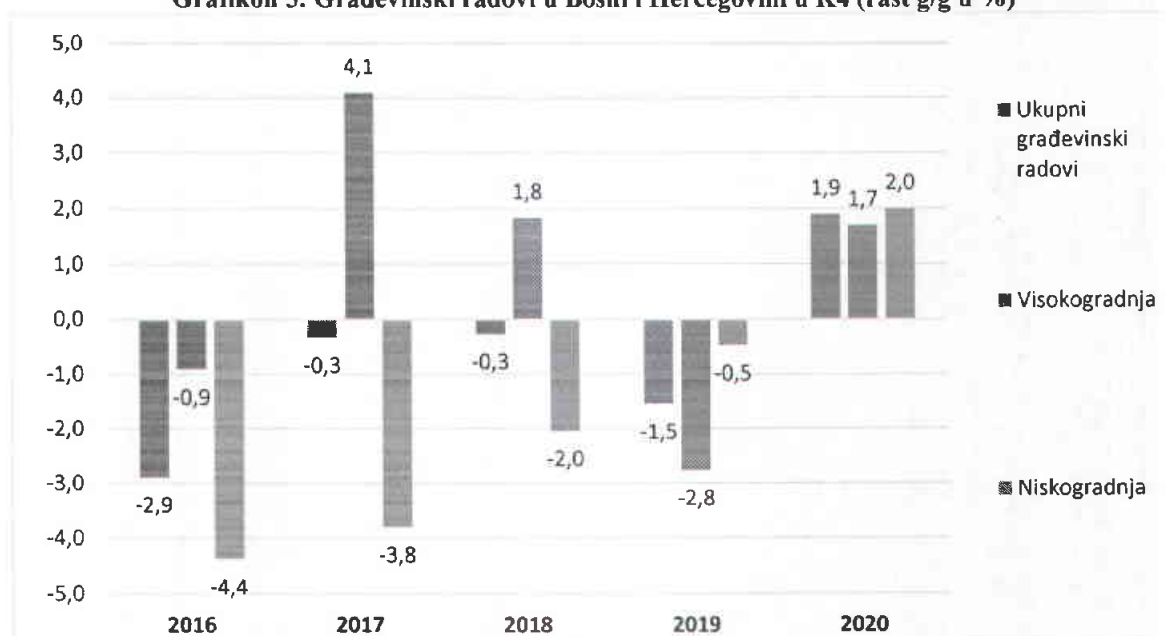
U okviru trgovine opremom za domaćinstvo tri kategorije bilježe smanjenje prometa pa je tako u trgovini na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo pad iznosio 7,3%, promet u apotekama, trgovini na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima 4,3% te trgovina na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima 2,8%. Kod trgovine tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože ostvaren je rast od 24,8% kao i kod trgovine na malo sportskom opremom, igrama i igračkama koja je u februaru 2021. godine zabilježila rast od 21,2%.

Građevinarstvo

Raspoloživi podaci za sektor građevinarstva u Bosni i Hercegovini za K4 2020. godine ukazuju na rast ukupnih građevinskih radova od 1,9%, u odnosu na isti period prethodne godine. U sektoru visokogradnje zabilježen je porast radova za 1,7% dok je istovremeno sektor niskogradnje zabilježio rast građevinskih radova od 2%.

Broj izdatih odobrenja za građevinske radove u K4 2020. godine u odnosu na K4 2019. godine viši je za 1,9%. Najveći porast izdatih dozvola za građenje u K4 2020. godine je u oblasti niskogradnje gdje je rast stope rasta iznosio 22,8%. Odobrenja za građenje objekata u sektoru visokogradnje su zabilježila pad koji je u posmatranom periodu iznosio 2,6%. U ovom sektoru je smanjen broj izdatih dozvola za građenje stambenih zgrada za 1,9% kao i broj izdatih dozvola za nestambene zgrade koji je u posmatranom periodu smanjen za 3,4%.

Grafikon 5: Građevinski radovi u Bosni i Hercegovini u K4 (rast g/g u %)

Izvor: BHAS

Tržište rada

U martu 2021. godine objavljeni su podaci iz Ankete o radnoj snazi za treći kvartal 2020. godine.⁵ U Bosni i Hercegovini u K3 2020. godine manje od polovine radno sposobnog stanovništva čine aktivne osobe (48,2%). Stopa zaposlenosti u K3 2020. godine je iznosila 41,3% i veća je u odnosu na prethodna dva kvartala. Na osnovu prezentiranih podataka u tabeli ispod stopa nezaposlenosti u K3 2020. godine je smanjena i iznosila je 14,2%. Stopa nezaposlenosti bila je najveća među mladima u dobi 15-24 godine (34,5%). Anketa je takođe pokazala da najveći broj nezaposlenih lica u K3 2020. godine je tražio posao dvije godine i duže (51,2%). U tabeli ispod su predstavljeni osnovni pokazatelji Ankete o radnoj snazi.

Tabela 1: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini (u 000)⁶, kvartalni podaci

	K1 2020	K2 2020	K3 2020
Radno sposobno stanovništvo	2.926	2.926	2.926
Neaktivno stanovništvo	1.548	1.547	1.516
Radna snaga (aktivno stanovništvo)	1.378	1.379	1.410
<i>Zaposlena lica</i>	1.149	1.159	1.210
<i>Nezaposlena lica</i>	230	220	200
Stopa nezaposlenosti	16,7%	16,0%	14,2%
Stopa aktivnosti	47,1%	47,1%	48,2%
Stopa zaposlenosti	39,3%	39,6%	41,3%

Izvor: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini za I, II i III kvartal 2020. godine

⁵ Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini se od 2020. godine provodi kontinuirano, tokom cijele godine, sa kvartalnom objavom podataka. Anketa o radnoj snazi provedena je u skladu sa preporukama i definicijama Međunarodne organizacije rada (MOR) i u skladu sa preporukama i regulativama Statističkog ureda Evropske unije (EUROSTAT), što omogućava uporedivost podataka iz Ankete sa drugim zemljama. Od 2006. do 2019. godine uzorak za Anketu bio je posebno definisan za svaku godinu, tj. nije bilo ponovljenog anketiranja odnosno panelnog dijela uzorka. Od 2020. godine uvedena je panelna komponenta u nacrt uzorka te se domaćinstva ponovljeno anketiraju četiri puta. Domaćinstva se anketiraju u dva uzastopna kvartala, izostavljaju iz uzorka naredna dva kvartala te ponovo anketiraju u još dva uzastopna kvartala (rotaciona shema 2- (2)-2). Na ovaj način se omogućava vremensko praćenje i posmatranje promjena stanja na tržištu rada i to u kvartalnoj i godišnjoj dinamici. Izvor: BHAS.

⁶ Zbog zaokruživanja decimala u nekim slučajevima zbir brojeva nije jednak predstavljenom broju.

Podaci o broju zaposlenih lica po djelatnostima (administrativni podatak) u Bosni i Hercegovini za februar 2021. godine nisu objavljeni od strane BHAS-a u periodu pripreme Informacije, pa se podaci u tekstu odnose na januar 2021. godine.

Pojava pandemije i pad ekonomske aktivnosti iz 2020. godine imali su uticaj na broj zaposlenih lica koji je i u januaru 2021. godine smanjen. Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini u januaru 2021. godine je manji je za 1,8% u odnosu na isti mjesec prethodne godine i iznosio oko 809,7⁷ hiljada. Posmatrajući broj zaposlenih lica prema područjima djelatnosti najznačajnije smanjenje broja zaposlenih bilo je u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstva i ugostiteljstva) te djelatnosti prerađivačke industrije.

Uz smanjenje obima trgovine⁸ na malo broj zaposlenih lica u januaru 2021. godine je značajno smanjen u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala (-4,2% g/g) uz negativan doprinos rastu od 0,8 p.p. Pored toga, uz smanjen broj turista⁹ u području djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prosječan broj zaposlenih lica je manji za 14,2% g/g uz negativan doprinos rastu oko 0,7 p.p. Pored pomenutih djelatnosti smanjenje broja zaposlenih lica u djelatnosti prerađivačke industrije od 1,7% g/g, uticalo je na smanjenje ukupnog broj zaposlenih lica (negativan doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih oko 0,3 p.p.).

Iako je broj zaposlenih lica je smanjen u mnogim drugim djelatnostima (ostale uslužne djelatnosti, obrazovanje, vađenje rude i kamena, poljoprivrede, šumarstva i ribolova, prevoz i skladištenje, poslovanja nekretninama, stručne, naučne i tehničke djelatnosti, proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija) njihov doprinos smanjenju ukupnog broja zaposlenih u Bosni i Hercegovini je bio manji u poređenju sa prethodno navedenim područjima djelatnosti.

U februaru 2021. godine broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini je iznosio oko 410,8 hiljada i uvećan je za 2% u odnosu na februar 2020. godine. Na osnovu mjesečnih podataka iz tabele ispod primjećuje se da stopa rasta broja nezaposlenih lica usporova.

⁷ Privremeni podatak. Na osnovu polugodišnjeg istraživanja s punim obuhvatom RAD-15, stanje 30. septembar 2020. godine, početkom decembra 2020. godine napravljena je korekcija objavljenih podataka o zaposlenim osobama, dobijenih mjesečnim istraživanjem RAD-I. Stoga su podaci do septembra 2020. godine konačni, a za ostale mjeseci 2020. godine i januar 2021. godine privremeni.

⁸ Ukupan promet trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, posmatran u tekućim cijenama, u januaru 2021. godine zabilježio je pad od 7,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, indeksi prometa trgovine na malo, januar 2021. godine.

⁹ U Bosni i Hercegovini u mjesecu januaru 2021. turisti su ostvarili 48.178 posjeta, što je za 38,4% manje u odnosu na januar 2020. godine. Turisti su ostvarili 119.875 noćenja, što je za 35,6% manje u odnosu na januar 2020. godine. Izvor: Poslovne statistike, turizam, januar 2021. godine.

Tabela 2: Broj zaposlenih lica (revidiran podatak) i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini

Mjesec	Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)	Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)
○ 2019	820.974	2,3%	411.230	-9,0%
I-2020	824.504	1,3%	406.167	-6,3%
II-2020	822.892	1,6%	402.888	-6,3%
III-2020	821.082	1,1%	398.270	-5,9%
IV-2020	804.777	-2,2%	419.582	1,4%
V-2020	804.828	-2,4%	421.474	3,6%
VI-2020	808.700	-2,1%	421.300	3,9%
VII-2020	808.028	-2,3%	426.252	4,7%
VIII-2020	803.902	-2,2%	427.593	5,1%
IX-2020	811.037	-2,0%	417.957	3,6%
X-2020	812.691	-1,1%	414.402	3,3%
XI-2020	814.715	-0,9%	413.254	3,0%
XII-2020	813.942	-0,9%	413.627	2,9%
○ 2020	812.592	-1,0%	415.231	1,0%
I-2021	809.667	-1,8%	415.027	2,2%
II-2021	-	-	410.776	2,0%

Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, zavodi za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini

Podatak o prosječnoj neto plati za februar 2021. godine nije objavljen u periodu izrade Informacije pa se podaci odnose na januar 2021. godine.

Prosječna isplaćena neto plata u Bosni i Hercegovini u januaru 2021. godine iznosila je 969 KM i nominalno veća je za 2,6% u odnosu na januar 2020. godine. Uzme li se u obzir deflacija od 1,7% u posmatranom mjesecu može se reći da je realni rast prosječne neto plate bio znatno brži.

Posmatrajući nominalni rast prosječenih neto plata prema područjima djelatnosti evidentno je da su najveće nominalne stope rasta prosječne neto plate u januaru 2021. godine bile u području djelatnosti informacija i komunikacija (5,2% g/g), obrazovanja (4,7% g/g), stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti (4,1% g/g) i prerađivačke industrije (4,1% g/g). S druge strane, rast prosječne neto plate usporen je zbog negativnog nominalnog rasta plata u pojedinim djelatnostima. Najveća nominalna smanjenja neto plate registrovana su u djelatnosti poslovanja nekretninama (-7,4% g/g), prevoza i skladištenja (-6,5% g/g), djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (-5,9% g/g), umjetnosti, zabave i rekreacije (-3,1% g/g) itd.

Najveća prosječna isplaćena neto plata u januaru 2021. godine bila je u području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.570 KM), dok je najniža prosječna isplaćena neto plata u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (570 KM).

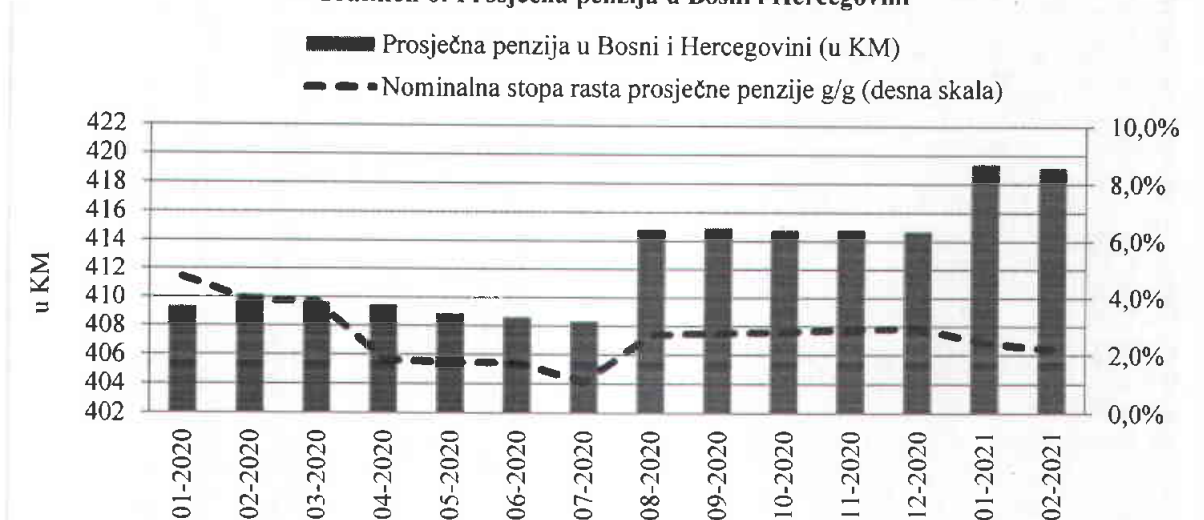
Tabela 3: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta u odnosu na isti period prethodne godine

	Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini (u KM)	Nominalna stopa rasta prosječne neto plate (g/g)
I-XII 2019	921	4,8%
I-2020	945	3,5%
II-2020	941	5,1%
III-2020	950	4,8%
IV-2020	942	2,9%
V-2020	940	1,4%
VI-2020	955	4,9%
VII-2020	965	3,6%
VIII-2020	953	3,0%
IX-2020	962	5,0%
X-2021	961	3,1%
XI-2021	966	4,2%
XII-2020	988	3,8%
I-XII 2020	956	3,8%
I-2021	969	2,6%

Izvor: BHAS

U Bosni i Hercegovini u februaru 2021. godine ukupan broj penzionera iznosio je oko 697,3 hiljada i uvećan za 1,4% u odnosu na februar 2020. godine.¹⁰ Uz povećanje broja penzionera primjetan je rast penzija u Bosni i Hercegovini. Prosječna penzija u februaru 2021. godine je nominalno veća za 2,2% u odnosu na februar 2020. godine iznosila oko 419¹¹ KM. Najniža penzija u Federaciji Bosne i Hercegovine u februaru 2021. godine iznosila 382,2 KM dok je u Republici Srpskoj najniža penzija iznosila je 207,9 KM za penzijski staž do 15. godina.

Grafikon 6: Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, DEP kalkulacije

¹⁰ Broj penzionera u Bosni i Hercegovini u analizi predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske bez obzira na mjesto prebivališta (u ili izvan Bosne i Hercegovine).

¹¹ Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od entiteta u ukupnom broju penzionera.

2. Javne finansije

U prva dva mjeseca 2021. godine, nastavljen je trend pada privredne aktivnosti, uzrokovane pandemijom Covid-19, kao i ukupno naplaćenih prihoda od indirektnih poreza. Prihodi u nadležnosti entitetskih poreskih uprava su, tokom posmatranog perioda, stagnirali. U toku prva dva mjeseca, u Bosni i Hercegovini je ukupno prikupljeno oko 2,4 milijarde javnih prihoda. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, navedeni prihodi su manji za oko 2,1%. U strukturi naplaćenih prihoda i dalje dominiraju prihodi naplaćeni od strane entitetskih poreskih uprava sa 51,8%.

Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini

Naplaćeni prihodi. U februaru mjesecu 2021. godine, nastavljen je trend pada privredne aktivnosti, uzrokovane pandemijom Covid-19, kao i ukupno naplaćenih prihoda od indirektnih poreza. Pad prihoda u mjesecu februaru (iako neznatan) uticao je i na pad prihoda u kumulativu. Za prva dva mjeseca tekuće godine Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu UIO) ukupno je prikupila oko 1,2 milijarde KM bruto prihoda, što je za 4,5% manje nego u istom periodu prethodne godine. Usljed smanjene naplate bruto prihoda, sa jedne strane, ali i porasta obaveza po osnovu povrata sa Jedinstvenog računa UIO (dalje u tekstu JR UIO), sa druge strane, neto prihodi tokom posmatranog perioda bilježe smanjenje od oko 6,5% g/g. Neto prihodi su iznosili oko 951 milion KM.

Sve kategorije prihoda, koje prikuplja UIO Bosne i Hercegovine i dalje imaju negativan doprinos stopi rasta neto prihoda od indirektnih poreza: porez na dodatu vrijednost od 3,6 p.p. (u daljem tekstu PDV), prihodi od akciza 1,7 p.p., prihodi od carina 0,6 p.p. i prihodi od putarina 0,3 p.p.

Tabela 4: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	struktura 2021	jan-feb 2020	jan-feb 2021	dec 2020	jan 2021	feb 2021
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	3,0	-4,5	-8,8	-8,9	-0,3
Povrati	18,0	-4,3	4,6	-7,8	1,2	8,3
Neto prihodi - prikupljeno	82,0	4,7	-6,5	-9,0	-11,1	-2,0
<i>PDV</i>	<i>51,9</i>	<i>8,9</i>	<i>-5,6</i>	<i>-3,3</i>	<i>-10,4</i>	<i>-1,2</i>
<i>Carine</i>	<i>3,6</i>	<i>6,2</i>	<i>-14,0</i>	<i>-9,2</i>	<i>-20,7</i>	<i>-9,4</i>
<i>Akcize</i>	<i>18,0</i>	<i>-2,8</i>	<i>-7,9</i>	<i>-22,9</i>	<i>-16,6</i>	<i>1,6</i>
<i>Putarine</i>	<i>8,1</i>	<i>2,0</i>	<i>-3,6</i>	<i>-8,5</i>	<i>-12,4</i>	<i>5,0</i>
<i>Ostali prihodi</i>	<i>0,3</i>	<i>2,3</i>	<i>1,8</i>	<i>19,1</i>	<i>5,2</i>	<i>-1,5</i>
<i>Neusklađeni prihodi</i>	<i>0,2</i>	<i>-32,3</i>	<i>-20,0</i>	<i>...</i>	<i>77,8</i>	<i>-100,0</i>
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	3,4	-5,0	-8,6	-9,4	-0,7
Minimalne rezerve	18,5	-5,6	5,0	-3,4	1,0	9,6
Budžeti	81,5	5,7	-7,2	-9,7	-11,8	-2,8
Servisiranje vanjskog duga	10,1	8,7	17,3	-6,1	2,8	263,6
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	<i>6,7</i>	<i>15,3</i>	<i>19,7</i>	<i>-6,7</i>	<i>-1,1</i>	<i>28,0</i>
<i>Republika Srpska</i>	<i>3,3</i>	<i>-3,0</i>	<i>9,5</i>	<i>-4,9</i>	<i>9,2</i>	<i>9,7</i>
<i>Brčko Distrikt</i>	<i>0,1</i>	<i>291,1</i>	<i>326,6</i>	<i>-7,6</i>	<i>...</i>	<i>319,9</i>
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	71,4	5,4	-9,5	-10,3	-12,6	-6,3
<i>Institucije Bosne i Hercegovine</i>	<i>10,8</i>	<i>-0,8</i>	<i>1,5</i>	<i>7,9</i>	<i>-1,0</i>	<i>4,0</i>
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	<i>37,9</i>	<i>5,7</i>	<i>-14,1</i>	<i>-12,2</i>	<i>-16,1</i>	<i>-12,2</i>
<i>Republika Srpska</i>	<i>20,4</i>	<i>7,8</i>	<i>-5,2</i>	<i>-14,6</i>	<i>-11,2</i>	<i>0,8</i>
<i>Brčko Distrikt</i>	<i>2,3</i>	<i>5,9</i>	<i>-11,4</i>	<i>-12,4</i>	<i>-13,6</i>	<i>-9,3</i>

Izvor: UIO Bosne i Hercegovine

PDV. Za prva dva mjeseca 2021. godine, bruto prihodi od PDV-a su iznosili oko 824 miliona KM, što je u u poređenju sa istim periodom prethodne godine manje za 3,5% (29 miliona KM). Neto prihodi po osnovu PDV-a, tokom istog perioda, su iznosili oko 606 miliona KM, što je za 5,6% g/g manje. U strukturi naplaćenih prihoda od PDV-a dominiraju prihodi naplaćeni prilikom uvoza roba koji su manji za 6,2% g/g dok je naplaćeni prihod od PDV-a, koji se odnosi na promet domaćih roba smanjen svega za 0,1% g/g.

Akcize. Neto prihodi od akciza tokom februara mjeseca bilježe pozitivnu stopu rasta, što se odrazilo na ove prihode posmatrane kumulativno. U periodu januar-februar 2021. godine, su iznosili oko 206 miliona KM, i manji su za oko 7,9% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Prihodi od akciza po osnovu uvoznih proizvoda su manji za 7,4% g/g, dok su prihodi od akciza na domaće proizvode, manji za oko 10,2% g/g. Ako se uvozne akcize posmatraju po vrstama proizvoda, uočava se da su prihodi od akciza na naftu i naftne prerađevine smanjeni za oko 3,7 g/g, dok su prihodi od akciza na duvanske prerađevine manji za 9,9% g/g. U kategoriji prihoda od akciza na uvozne proizvode, jedino prihodi od akciza na uvezenu kafu bilježe povećanje (2,6% g/g) tokom posmatranog perioda.

Posmatrajući po vrstama akcize na domaće proizvode značajan pad prihoda, zabilježen je kod akciza na domaću naftu i naftne derivate, odnosno, prihodi po ovom osnovu nisu ostvareni u nekoj značajnoj mjeri. Takođe, pad prihoda zabilježen je i kod akciza na domaći duvan i duvanske prerađevine (11,4% g/g). U kategoriji prihoda od akciza na domaće proizvode, samo kod prihoda od akciza na domaći alkohol i alkoholna pića (37,1% g/g) i domaća bezalkoholna pića (1,9% g/g) je ostvaren rast, tokom posmatranog perioda.

Putarine. Ukupno naplaćeni neto prihodi od putarina u periodu januar-februar 2021. godine su iznosili oko 87 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su smanjeni za oko 3,6%. U februaru mjesecu prihodi od putarina su ostvarili pozitivnu stopu rasta.

Carine. Tokom posmatranog perioda, naplaćeni prihodi po osnovu carinskih dažbina su iznosili oko 39 miliona KM, i u poređenju sa istim periodom prethodne godine manji su za oko 14,0%.

Raspoređeni prihodi. Ukupni prihodi raspoloživi za raspodjelu, u periodu januar-februar 2021. godine, su iznosili oko 1,2 milijarde KM. Nakon izdvajanja sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini u iznosu od oko 57,3 miliona KM, minimalne rezerve u iznosu od oko 225,7 miliona KM i sredstava za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 120,5 miliona KM, UIO Bosne i Hercegovine, je izvršila raspored preostalih sredstava u iznosu od oko 759,6 miliona KM krajnjim korisnicima prema važećim koeficijentima¹². Od tog iznosa Federaciji Bosne i Hercegovine je doznačeno ukupno oko 474,8 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 69,5 miliona KM), Republici Srpskoj oko 257,8 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 31,8 miliona KM) i Brčko Distriktu oko 27 miliona KM (1,2 miliona KM za servis vanjskog duga). U poređenju sa istim periodom prethodne godine raspoređena sredstva sa JR UIO za servisiranje obaveza vanjskog duga su veća za 17,3%, dok su raspoređena sredstva krajnjim korisnicima, nakon servisiranja obaveza vanjskog duga manja za 9,5%. U toku posmatranog perioda, jedino doznačena sredstva za finansiranje Institucija Bosne i Hercegovine, bilježe povećanje (1,5% g/g).

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda

U toku februara mjeseca 2021. godine, u naplati prihoda od strane entitetskih poreskih uprava, bilo je prisutno poboljšanje, odnosno povećanje prihoda (2,9% g/g) u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine. Navedeno poboljšanje odrazilo na se i na naplatu prihoda iz nadležnosti entitetskih poreskih uprava posmatranih na kumulativnom nivou. Stopa rasta istih zabilježena u periodu januar-februar 2021. godine, je neznatna, ali pozitivna. Tokom posmatranog perioda, entiteske poreske uprave ukupno su prikupile oko 1,3 milijarde KM

¹²Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje je na svojoj 48. sjednici održanoj dana 25.01.2021. godine usvojio Odluku, broj: 02-17-01-1/2021, o utvrđivanju privremenih koeficijenata za raspodjelu sredstava sa Jedinственог računa za period januar-mart 2021. godine. Predmetnom Odlukom utvrđeni su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa Jedinственог računa za period januar-mart 2021. godine, i to: FBiH 62,51%, RS 33,94% i Brčko Distrikt BiH 3,55%.

javnih prihoda iz svojih nadležnosti, što je više za svega 0,3% g/g. Do pozitivne stope rasta u najvećoj mjeri došlo je do rasta ukupnih prihoda naplaćenih u Republici Srpskoj, mada je poboljšanje u maloj mjeri prisutno i u Federaciji Bosne i Hercegovine. Detalji o naplati prihoda poreskih uprava slijede u tabeli ispod.

Tabela 5: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u periodu januar - novembar

Naziv prihoda	Federacija Bosne i Hercegovine			Republika Srpska			Bosna i Hercegovina		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2020	2021		2020	2021		2020	2021	
Direktni porezi	146,1	136,2	-6,8	68,2	68,2	0,0	214,3	204,4	-4,6
Porez na dohodak	70,8	70,1	-1,0	30,9	33,1	7,1	101,7	103,2	1,4
Porez na dobit	49,9	45,7	-8,4	33,6	30,7	-8,5	83,5	76,4	-8,4
Porezi građana	25,2	20,3	-19,6	3,7	4,4	18,0	28,9	24,6	-14,8
Ostali porezi	0,1	0,1	-9,3	0,0	0,0	-	0,1	0,1	-9,3
Takse, kazne i naknade	122,4	116,8	-4,6	62,2	69,8	12,3	184,7	186,6	1,1
Doprinosi	598,7	594,6	-0,7	257,7	273,3	6,0	856,4	867,8	1,3
PIO	335,6	330,4	-1,6	146,8	155,0	5,6	482,5	485,4	0,6
Zdravstvo	235,5	236,3	0,4	92,9	99,2	6,8	328,4	335,6	2,2
Nezaposleni	27,6	27,8	1,0	4,6	4,8	5,8	32,1	32,7	1,6
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	12,3	13,1	6,4	12,3	13,1	6,4
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1
Ostali prihodi	0,8	1,6	112,5	0,0	0,0	-	0,8	1,6	112,5
UKUPNO	868,0	849,2	-2,2	388,1	411,3	6,0	1.256,1	1.260,5	0,3

Socijalni doprinosi. U periodu januar-februar 2021. godine, prihoda po osnovu socijalnih doprinosa, ukupno je naplaćeno oko 868 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, isti bilježe pozitivnu stopu rasta, oko 1,3%. Sve kategorije ovih prihoda su ostvarile pozitivne stope rasta. Najznačajnija kategorija socijalnih doprinosa jesu doprinosi za penziono-invalidsko osiguranje (PIO), koji su ostvarili skroman rast od oko 0,6% g/g. Nešto veći rast, od 2,2% g/g je ostvarila druga kategorija po značaju - doprinosi za zdravstveno osiguranje.

Direktni porezi. Prihodi od direktnih poreza u periodu januar-februar 2021. godine su iznosili oko 204,4 miliona KM, što je u poređenju sa istim periodom prethodne godine manje za 4,6%. U strukturi navedenih prihoda dominiraju prihodi od poreza na dohodak, koji su tokom posmatranog perioda, ostvarili povećanje. Na rast ove kategorije prihoda najviše je uticaj rast prihoda od poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti. Najveće smanjenje u kategoriji poreza na dohodak zabilježeno je kod poreza na dohodak na dobitke iz nagradnih igara i igara na sreću. Porez na dobit, druga po značaju kategorija je smanjenja za 8,4% g/g. Kod poreza na dobit, prihodi od poreza na dobit banaka, pravnih lica iz oblasti pošte i telekomunikacija, kao i igara na sreću bilježe pozitivne stope rasta. Ostala pravna lica bilježe smanjenje. Kako su se kretale pojedinačne kategorije direktnih poreza, tokom posmatranog perioda, može se vidjeti iz tabele iznad.

Takse, kazne i naknade. Po osnovu neporeskih prihoda (takse, naknade i kazne) u periodu januar-februar 2021. godine, ukupno je naplaćeno oko 186,6 miliona KM prihoda. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, navedeni prihodi su veći za 1,1%. Na rast prihoda u ovoj kategoriji najviše uticaja je imao porast prihoda po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću, kao i prihoda od kazni.

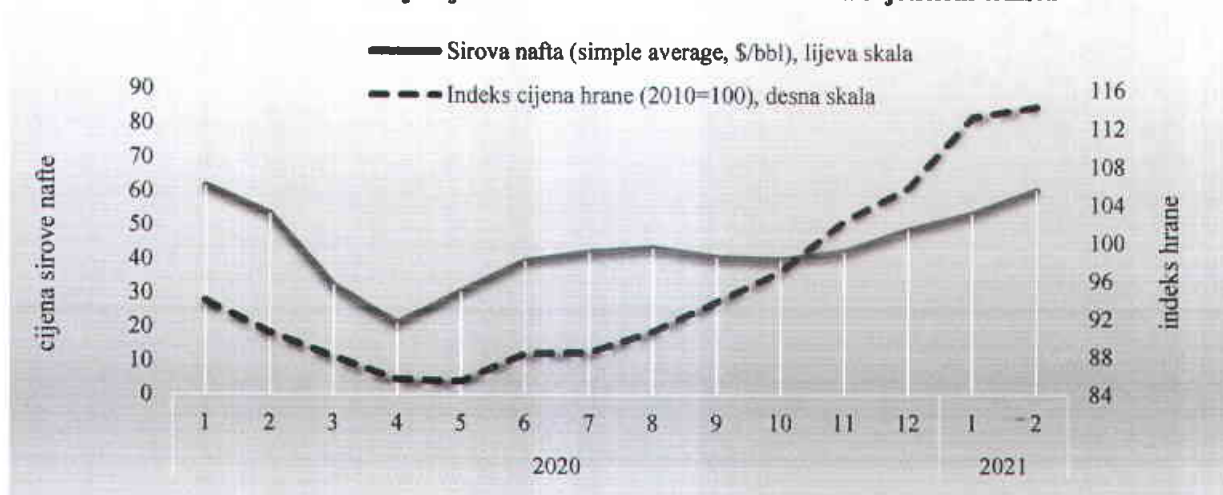
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

Cijene

Na grafikonu ispod se može vidjeti da cijena sirove nafte na svjetskom tržištu u 2021. godini ponovo bilježe rast nakon značajnog pada cijena ovog energenta u 2020. godini. Prema podacima Svjetske banke u februaru 2021. godine cijena sirove nafte dostigla je 60,5 \$/barelu i bila je viša u odnosu na prethodni mjesec oko 7 \$/barelu. U poređenju sa februarom 2020. godine, cijena sirove nafte bila je veća za 13,3%.

Uporedo sa rastom cijena sirove nafte na grafikonu ispod je primjetan intenzivan rast indeksa hrane na svjetskom tržištu koji znatno prelazi vrijednost iz 2020. godine. U februaru 2021. godine indeks hrane uvećan je za 26,2% u poređenju sa februarom 2020. godine.

Grafikon 7: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu

Izvor: Svjetska banka

U Bosni i Hercegovini ukupan nivo potrošačkih cijena u periodu I-II 2021. godine smanjen je za 1,5% u odnosu na isti period prethodne godine (deflacija). Takođe u februaru 2021. godine, cijene su bile niže za 1,3% u odnosu na februar 2020. godine.

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje, najveće smanjenje cijena u periodu I-II 2021/I-II 2020 je zabilježeno u odjeljcima odjeće i obuće, stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata, namještaja, kućnih uređaja i redovnog održavanja kuće te u odjeljku prevoza.

Zbog smanjenja cijena sirove nafte i naftnih derivata cijene u odjeljku prevoza bile su niže za 8,4% u periodu I-II 2021/I-II 2020 i na taj način su bitno determinisale nivo deflacije u Bosni i Hercegovini.

Cijene u odjeljku odjeće i obuće u periodu I-II 2021/I-II 2020 su niže za 11,2% vršeći kontinuirani višegodišnji deflatorski pritisak na ukupan nivo cijena u Bosni i Hercegovini. Cijene u odjeljku namještaja, kućnih uređaja i redovnog održavanja kuće bile su niže za 1,3% g/g. Uz smanjenje cijena plina i tečnih goriva u okviru odjeljka stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata cijene su smanjene za 0,7% g/g u posmatranom periodu.

U odjeljku hrane i bezalkoholnih pića cijene su skromno uvećane 0,3% u periodu I-II 2021/I-II što je važno spomenuti jer ovaj odjeljak zauzima najveći dio ukupnog indeksa potrošačkih cijena i time bitno doprinosi njegovom kretanju.

Najbrži rast cijena periodu I-II 2021. godine bio je u odjeljku alkoholnih pića i duvana (2% g/g).¹³

Tabela 6: Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini

Odjeljak	I 2021	II 2021	I-II 2021
	I 2020	II 2020	I-II 2020
00 Ukupan indeks	98.3	98.7	98.5
01 Hrana i bezalkoholna pića	100.1	100.4	100.3
02 Alkoholna pića i duvan	101.9	102.1	102.0
03 Odjeća i obuća	89.1	88.5	88.8
04 Stanovanje, voda, el. energija, plin i dr. energenti	99.0	99.5	99.3
05 Namještaj, kućni uređaji i redovno održavanje kuće	98.6	98.8	98.7
06 Zdravstvo	100.9	100.8	100.8
07 Prevoz	90.6	92.6	91.6
08 Komunikacije	100.1	99.9	100.0
09 Rekreacija i kultura	100.0	99.9	99.9
10 Obrazovanje	100.3	100.3	100.3
11 Restorani i hoteli	100.6	100.4	100.5
12 Ostala dobra i usluge	100.6	99.9	100.2

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

U veljači 2021.godine ukupna novčana masa (M2) iznosila je 28,7 mlrd. KM i veća je za 8% u odnosu na veljaču 2020.godine. Sastavnica u okviru M2, transakcijski novac (M1) imala je najveći doprinos uvećanju novčane mase dok je druga sastavnica kvazi novac (QM) ostvarila neznatan doprinos M2. M1 ostvario je stopu rasta od 15,3% sa iznosom od 15,3 mlrd. KM dok je kvazi novac imao iznos od 13,3 mlrd. KM uz rast od 0,7%. U okviru M1 gotovina izvan banaka uvećana je za 17,2% uz doprinos rastu M2 od 2,8 p.p dok su prenosivi depoziti u domaćoj valuti ostvarili najveći doprinos rastu M2 od 4,9 p.p. S druge strane, u okviru kvazi novca, najveći doprinos rastu M2 dali su prenosivi depoziti u stranoj valuti (2 p.p.) sa stopom rasta od 21,1 g/g. Druge sastavnice QM, ostali depoziti u inozemnoj valuti i ostali depoziti u domaćoj valuti imali su negativan doprinos rastu M2 sa 1,3 i 0,3 p.p. respektivno.

Tabela 7: Kretanje novčane mase u veljači 2021.godine

Opis	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Ukupna novčana masa (M2)
	1	2	3=1+2	4	5	6	7=4+5+6	8=3+7
Stanje u mil. KM	5.065,2	10.283,6	15.348,7	3.029,3	2.999,6	7.273,9	13.302,8	28.651,6
Stopa rasta g/g	17,2%	14,4%	15,3%	-2,7%	21,1%	-4,5%	0,7%	8,0%

Izvor: CBBiH

¹³ Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje donio je Odluku o utvrđivanju specifične i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2021. godinu. Minimalna akciza za pakovanje cigareta od 20 komada iznosi 3,25 KM (u 2020. godini je iznosila 3,04 KM), a specifična akciza iznosi 1,65 KM za pakovanje cigareta od 20 komada. Akciza na duvan za pušenje utvrđuje se u visini od 80% minimalne akcize na cigarete utvrđene u članu 3. stav (3) ove odluke iznosi 130 KM po kilogramu (u 2020. godini je iznosila 121,6 KM po kilogramu). Izvor: Odluka o utvrđivanju specifične i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2021. godinu.

Pričuvni novac (M0) ostvario je iznos od 12,2 mlrd. KM što je rast od 11,6% g/g. Najveći doprinos rastu imala je gotovina izvan monetarnih vlasti sa 8,9 p.p. i stopom rasta od 18,6%. Nakon toga slijede depoziti banaka kod monetarnih vlasti sa doprinosom M0 od 2,3 p.p dok su prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti imali doprinos od 0,5 p.p. Pokrivenost pričuvnog novca deviznim pričuvama u veljači 2021. godine iznosila je 111,8%.

Tabela 8: Kretanje pričuvnog novca u veljači 2021.godine

Opis	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Pričuvni novac (M0)
	1	2	3	4=1+2+3
Stanje u mil. KM	6.188,9	5.797,1	242,3	12.228,2
Stopa rasta g/g	18,6%	4,4%	29,0%	11,6%

Izvor: CBBiH

Prosječna stopa obvezne pričuve u veljači 2021.godine nije se mijenjala i iznosila je 10%, a implicitna stopa bila je 21,1%. Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH iznosio je 5,8 mlrd. KM i veći je za 3,3% u odnosu na veljaču 2020.godine. Prosječne obvezne pričuve uvećane su za 1,4% g/g i iznosile su 2,8 mlrd. KM. Višak iznad obveznih pričuva uvećan je za 5,1% u odnosu na isti mjesec 2020.godine. Veći dio prosječnog salda računa obveznih pričuva pripada višku iznad obveznih pričuva (52,7%), a ostatak se odnosi na prosječne obvezne pričuve (47,3%).

Tabela 9: Prosječne obvezne pričuve u veljači 2021.godine

Opis	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Višak iznad obvezne pričuve	Prosječna stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
	1	2	3	4=3-2	5=2/1	6=3/1
Stanje u mil. KM	27.603,79	2.760,38	5.832,37	3.071,99	10%	21,1%
Stopa rasta g/g	1,4%	1,4%	3,3%	5,1%	-	-

Izvor: CBBiH

Bruto devizne pričuve iznosile su 13,7 mlrd. KM i veće su za 9,7% u odnosu na veljaču 2020.godine. Investicije u vrijednosne papire dominirale su u strukturi bruto deviznih pričuva sa 74,3% koje su u veljači 2021. godine zabilježile rast od 15,7%. Drugo mjesto po učešću u ukupnim bruto deviznim pričuvama, zauzimaju depoziti kod nerezidentnih banaka sa 22,7% koje su ostvarile godišnji rast od 0,6%.

Tabela 10: Stanje ukupnih bruto deviznih pričuva u veljači 2021.godine

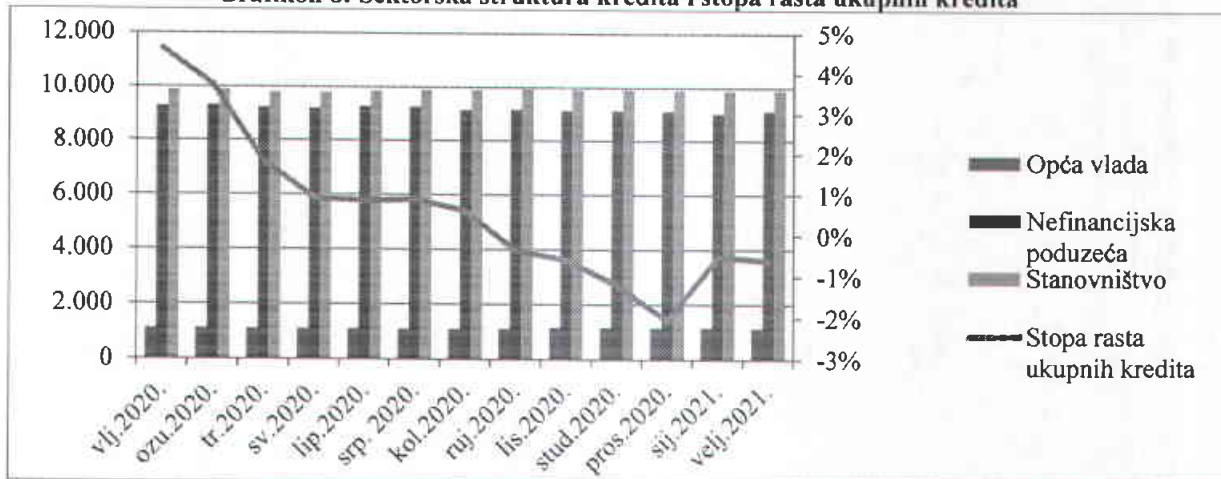
Opis	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Ukupno bruto devizne pričuve
	Stanje u mil. KM	269,6	0,8	143,5	3.104,1	0,0%	10.154,9
Stopa rasta g/g	0,1%	-71,6%	-56,3%	0,6%	-	15,7%	9,7%

Izvor: CBBiH

Bankarski sektor

Iznos ukupnih kredita u veljači 2021. godine iznosio je 20,3 mlrd. KM što je pad od -0,6% u odnosu na isti mjesec 2020. godine. Najveće učešće u ukupnim kreditima imali su krediti plasirani stanovništvu sa 48,7% koji su u veljači ostvarili stopu rasta od 0,2% g/g i iznos od 9,9 mlrd. KM. Njihov doprinos rastu ukupnih kredita iznosio je 0,1 p.p. Krediti nefinancijskim poduzećima drugi su po učešću, sa 44,9% čiji doprinos rastu ukupnih kredita je bio negativan (0,8 p.p.). Njihova stopa rasta koju su ostvarili u veljači iznosila je -1,8% g/g sa iznosom od 9,1 mlrd. KM. Krediti opće vlade imali su iznos od 1,1 mlrd. KM uz rast od 2,5% g/g što predstavlja učešće u ukupnim kreditima od 5,6% i doprinos rastu ukupnih kredita sa 0,1 p.p.

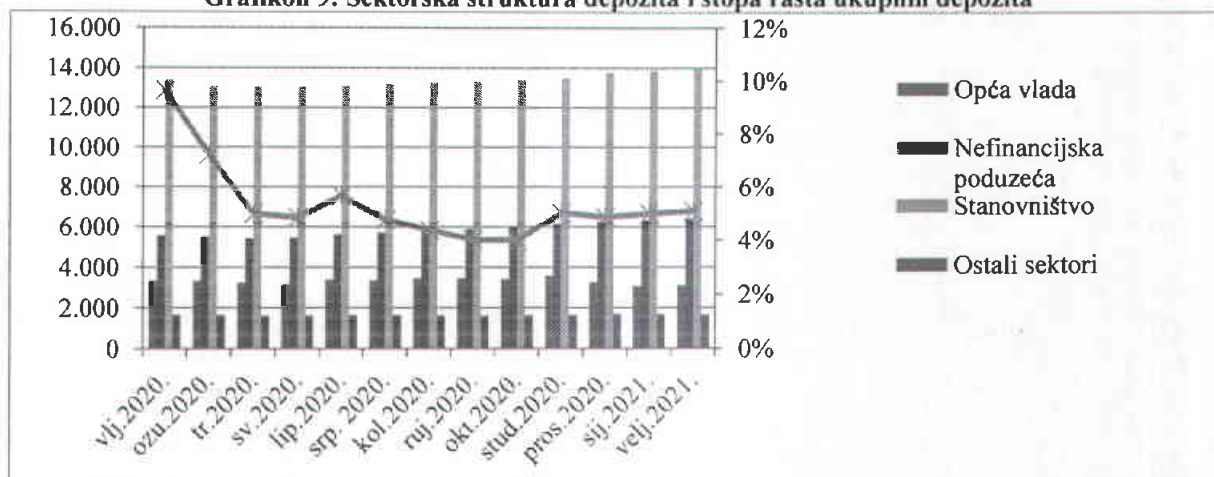
Grafikon 8: Sektorska struktura kredita i stopa rasta ukupnih kredita

Izvor: CBBiH

Ukupan iznos depozita u veljači 2021. godine bio je 25,2 mlrd. KM uz rast od 5,1% g/g. Depoziti nefinancijskih poduzeća imali su najveću stopu rasta u odnosu na isti mjesec 2020. godine od 15,3%. Njihovo učešće u ukupnim depozitima iznosilo je 25,5% dok su depoziti stanovništva imali učešće od 55,6%. Depoziti stanovništva zabilježili su stopu rasta od 4,5% g/g i iznos od 14 mlrd. KM dok su depoziti nefinancijskih poduzeća imali iznos od 6,4 mlrd. KM. Depoziti opće vlade iznosili su 3,1 mlrd. KM uz negativnu stopu rasta od 6,8% g/g i učešćem od 12,3% u ukupnim depozitima. Najveći doprinos rastu ukupnih depozita imali su depoziti nefinancijskih poduzeća sa 3,6 p.p. zatim depoziti stanovništva sa 2,5 p.p. te depoziti opće vlade koji su imali negativan doprinos od 1 p.p.

Grafikon 9: Sektorska struktura depozita i stopa rasta ukupnih depozita

Izvor: CBBiH

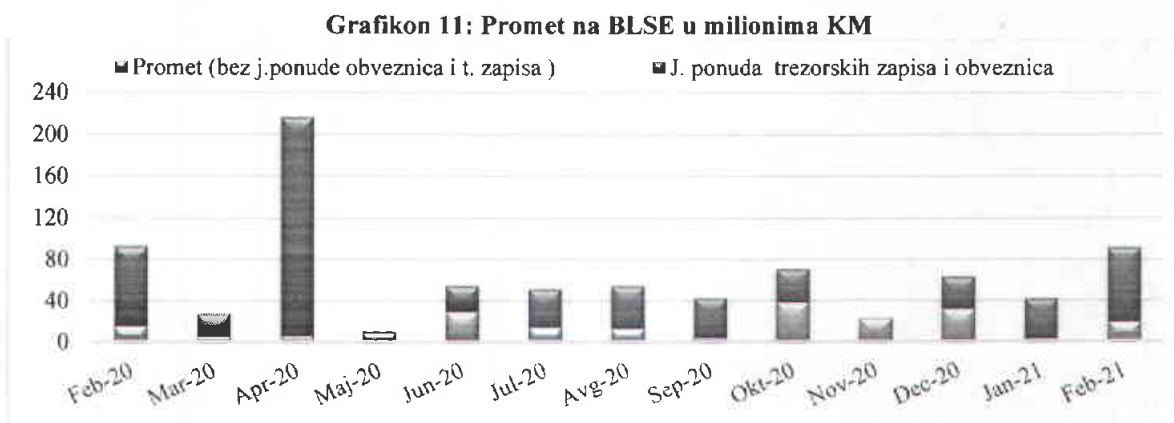
Berze u Bosni i Hercegovini

Ukupan promet na SASE (u daljem tekstu SASE) na kraju mjeseca februara 2021. godine je uz negativnu stopu rasta od 30,9% g/g dostigao 23,3 mil. KM i time ostvario učešće od svega 20% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. Na SASE u mjesecu februaru nije bilo javne ponude obveznica i trezorskih zapisa.

Izvor: SASE

Ukupan promet na BLSE (u daljem tekstu BLSE) na kraju mjeseca februara 2021. godine je uz negativnu stopu rasta od 9,5% g/g dostigao 91,3 mil. KM i time ostvario učešće od 80% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. Putem javne ponude obveznica u mjesecu februaru 2021. godine na BLSE je za emitente prikupljeno 72,8 mil. KM, što je manje za 6,4% g/g i predstavlja 79,7% ukupnog prometa na BLSE u ovom mjesecu.

Izvor: BLSE

Ukupan promet na SASE i BLSE na kraju mjeseca februara 2021. godine je uz negativnu stopu rasta od 9,5% g/g dostigao 114,7 mil. KM. Putem javne ponude obveznica i trezorskih zapisa za emitente je prikupljeno 72,8 mil. KM što je manje za 6,4% g/g i predstavlja 63,5% ukupnog prometa u ovom mjesecu.

Tabela 11: Ukupan promet (u KM) na SASE i BLSE

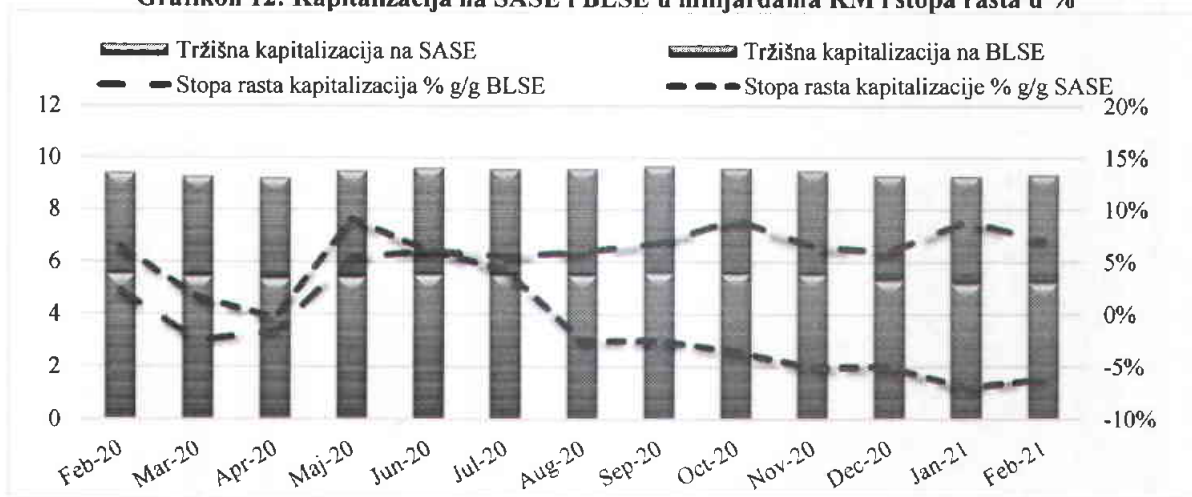
Godina	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-19	20.236.247,4	49.872.959,7	70.109.207,1
Feb-20	33.764.645,2	93.002.961,4	126.767.606,6
Feb-21	23.347.996,5	91.358.795,5	114.706.791,9

Izvor: SASE i BLSE

Ukupna kapitalizacija na SASE i BLSE na kraju mjeseca februara 2020. godine je uz negativnu stopu rasta od 0,7% g/g iznosila 9,3 mlrd. KM.

Na kraju mjeseca februara 2021. godine kapitalizacija na SASE je iznosila 5,2 mlrd. KM i uz negativnu stopu rasta od 6,1% g/g je ostvarila 55,6% učešća u ukupnoj kapitalizaciji. Na kraju mjeseca februara 2021. godine kapitalizacija na BLSE je iznosila 4,1 mlrd. KM i uz stopu rasta od 7,1% g/g je ostvarila 44,4% učešća u ukupnoj kapitalizaciji.

Grafikon 12: Kapitalizacija na SASE i BLSE u milijardama KM i stopa rasta u %

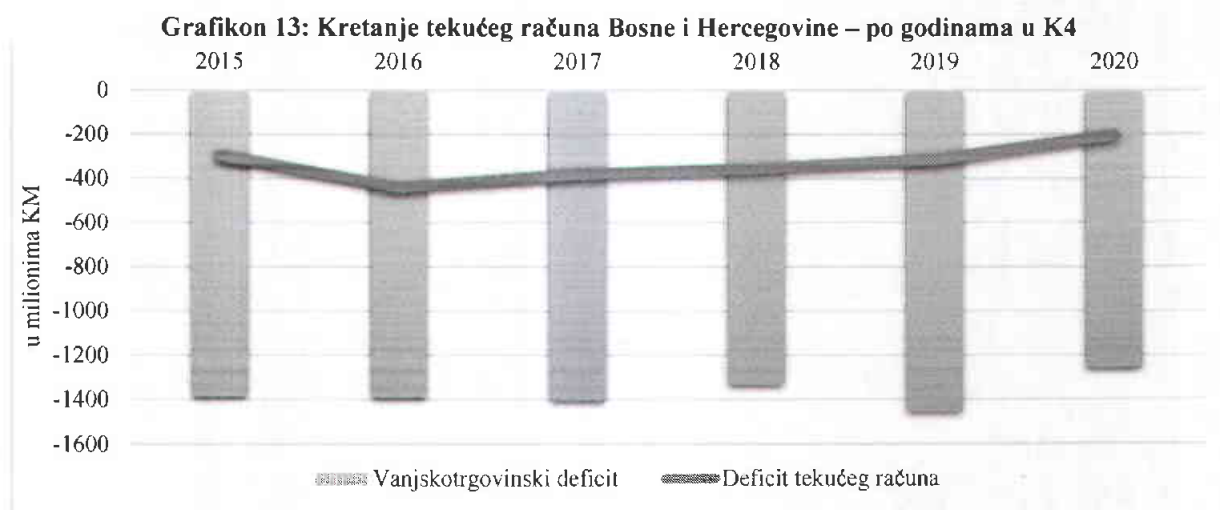
Izvor: SASE i BLSE

4. Vanjski sektor

Platni bilans Bosne i Hercegovine

U K4 2020. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, došlo je do smanjenja deficita tekućeg računa sa 314 miliona KM (K4 2019) na 204 miliona KM (K4 2020), tj. smanjenje je procentualno iznosilo 35%¹⁴.

Prema dostupnim podacima CBBiH deficit vanjske trgovine u K4 2020. godine iznosio je oko 1,26 milijardi i ostvario je pad od 13,6% u odnosu na isti period prošle godine. U sklopu deficita vanjske trgovine, u posmatranom kvartalu, je zabilježen pad uvoza roba i usluga od 7,6% kao i pad izvoza roba i usluga od 5,1%.

Izvor: CBBiH

Tekući prilivi iz inostranstva (kao komponenta neto priliva) su u posmatranom periodu zabilježili pad od 16,9%. U okviru ovih priliva došlo je do smanjenja priliva novca kod domaćinstava od 19,2%. Ovom padu priliva kod domaćinstava najviše su doprinjele smanjene kompenzacije zaposlenih rezidenata Bosne i Hercegovine u inostranstvu za 51,6% te pad doznaka građana iz inostranstva od 14,1%. Ostali tekući transferi iz inostranstva u K4 2020. godine su također zabilježili smanjenje koje je u posmatranom kvartalu iznosilo 37,4% dok su istovremeno doznake socijalnih beneficija iz inostranstva ostvarile blagi rast od 0,2%.

Neto odlivi prema inostranstvu su, u K4 2020. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine zabilježili pad od 44,5%, sa 381 miliona KM (K4 2019) na 212 miliona KM (K4 2020).

U okviru odliva prema inostranstvu došlo je do povećanja odliva prema domaćinstvima za 9,9% dok je kod odliva opšte vlade zabilježeno smanjenje za 11,9%. Odlivi u finansijskom sektoru su također smanjeni, dok su nefinansijska preduzeća zabilježila značajnije smanjenje odliva sa 189 miliona KM (K4 2019) na 65 miliona KM (K4 2020).

Finansiranje deficita tekućeg računa u K4 2020. godine se odvijalo kroz povećanje ulaganja u aktivu Bosne i Hercegovine u inostranstvu od 136 miliona KM, promjenu stanja inostranih obaveza za 604 miliona (u koje ulaze strana ulaganja u vlasnički kapital od 140 miliona KM, sredstva trgovinskih kredita 143 miliona KM, ostale obaveze prema nerezidentima u iznosu od 14 miliona KM te vanjskog zaduživanja-u koji ulazi otplata duga od 307 miliona KM), sredstvima rezervne aktive od 546 miliona KM¹⁵, sredstvima sa kapitalnog računa 96 miliona KM uz neto greške i propuste u iznosu od 198 miliona KM.

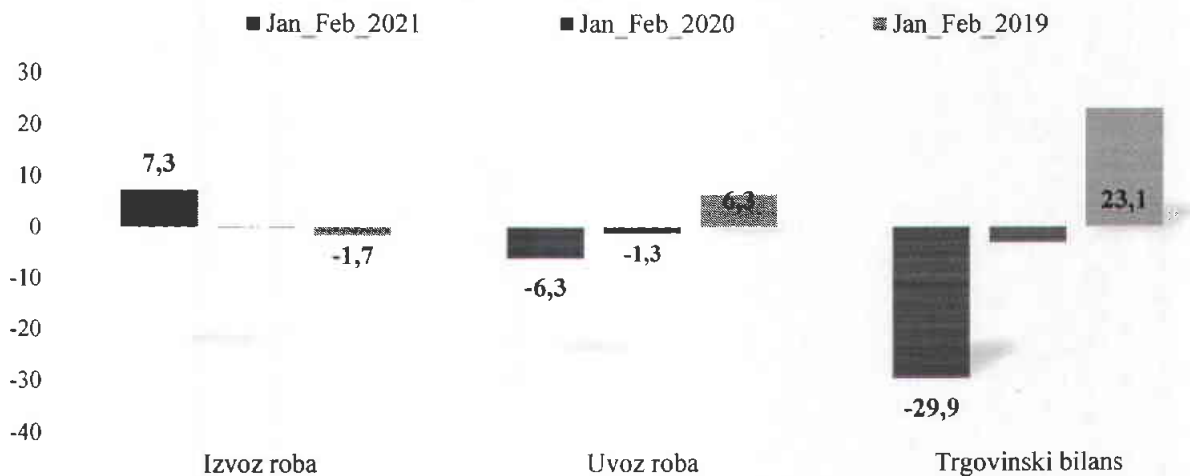
¹⁴ Izvor podataka: Centralna banka BiH

¹⁵ Za razliku od monetarnog sektora gdje se analizira stanje deviznih rezervi na kraju perioda ovdje se prate tokovi novca

Vanjskotrgovinska robna razmjena

Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini u 2020. godini našla se na direktnom udaru širenja globalne pandemije virusa Covid 19. Tako je Bosna i Hercegovina prema raspoloživim podacima BHAS-a za 2020. godinu zabilježila pad ukupne robne razmjene od preko 10%, što je posljedica pada robnog izvoza od 8,5% i uvoza od 13,4% u odnosu na prethodnu godinu.¹⁶ Ova negativna kretanja u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene tokom prethodne godine direktna su posljedica širenja globalne pandemije virus Covid 19, uvođenja „lockdown-a“ u K2 2020. godine, kao i pada proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini u 2020. godini od oko 7,5%. Dosadašnje analize ekonomskih kretanja u zemlji su potvrdile da privredna kretanja u vanjskom okruženju (EU i zemlje regiona) uz nivo domaće proizvodnje, potrošnje i investicija predstavljaju glavnu strukturnu odrednicu kretanja u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini. Ako se vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini posmatra samo za period januar-februar 2021. godine vrijedi istaći da je ostvaren rast robnog izvoza, pad uvoza roba i smanjenje vanjskotrgovinskog deficita u odnosu na isti period prethodne godine. Pregled kretanja vanjskotrgovinskih indikatora u Bosni i Hercegovini za period januar-februar 2021. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 14: Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za period januar -februar 2021. godinu (stope rasta g/g i nominalni iznosi u KM)

Izvor: BHAS

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za prva dva mjeseca 2021. godine, Bosna i Hercegovina je ostvarila izvoza roba u vrijednosti od 1,9 milijardi KM što predstavlja nominalno povećanje od 7,3% (130 miliona KM) u odnosu na isti period prethodne godine.¹⁷ Ovaj rast robnog izvoza je veoma važan ako se ima u vidu cjelokupni ambijent i prisustvo pandemije virusa Covid 19 kako u svijetu tako i u Bosni i Hercegovini. S druge strane, na ovaj način u Bosni i Hercegovini je nastavljen pozitivan trend rasta robnog izvoza iz K4 prethodne godine. Naime, ovaj rast robnog izvoza u periodu januar-februar 2021. godine od preko 7% predstavlja nastavak pozitivnog trenda u posljednjih nekoliko mjeseci (rast u decembru 2020.

¹⁶ Prikazane stope rasta obuhvataju **samo trgovinu robama** i obuhvataju period januar – decembar 2020. godine, dok se stope rasta koje su navedene u uvodnom dijelu odnose na ukupnu trgovinsku razmjenu (robe +usluge) za period januar-decembar 2020. godine.

¹⁷ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za februar 2021. godine-prethodni podaci“, 22.03.2021. godine.

godine 14,8%, januar 2021. godine 3%, februar 2021. godine 11,3%) i veoma je važno da isti bude nastavljen u periodu koji slijedi. Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u posmatra po proizvodima, vidljivo je da su najznačajnija povećanja ostvarena u okviru izvoza sekundarnih sirovina od preko 50% (1,7 p.p), baznih metala 25% (1,6 p.p), električne opreme 21% (1,4 p.p), električne energije 20% (1,4 p.p), mašina i aparata 7,7% (0,5 p.p), namještaja 4,4% (0,4 p.p) i dr. S druge strane, najznačajnija smanjenja izvoza roba su registrirana u okviru izvoza obuće 15% (-1,0 p.p), prehrambenih proizvoda 9,2% (-0,6 p.p), farmaceutskih preparata oko 40% (-0,2 p.p), tekstila 17,8% (-0,2 p.p) i dr. Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine za period januar-februar 2021. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe izvezeno na tržište zemalja EU u vrijednosti od 1,4 milijarde KM što predstavlja povećanje 7,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-e iznosio je 287 miliona KM što predstavlja povećanje od 8,7%. Ako se robni izvoz iz Bosne i Hercegovine tokom navedenog perioda posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja zabilježena prilikom izvoza u Hrvatsku 19,4% (2,5 p.p), Sloveniju 9,4% (0,8 p.p), Srbiju 6,2% (0,6 p.p), Austriju 3,4% (0,3 p.p), Italiju 3,1% (0,3 p.p) i Njemačku 1,1% (0,2 p.p).

Kada je u pitanju uvoz roba, u periodu januar-februar 2021.godine uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu iznosio je preko 2,6 milijardi KM što predstavlja nominalno smanjenje od 6,3% (177 miliona KM) u odnosu na isti period prethodne godine. Iako podaci o potrošnji i investicijama nisu bili dostupni za period januar-februar 2021. godine, ovo smanjenje robnog uvoza na implicitan način ukazuje da u Bosni i Hercegovini nije došlo do oporavka domaće tražnje kako ključnog nosioca ekonomskog rasta. Posmatrano po proizvodima, u periodu januar-februar 2021. godine najznačajnija smanjenja uvoza roba su registrirana u okviru uvoza rafiniranih naftnih derivata od oko 25% (-2,0 p.p), motornih vozila 25% (-1,8 p.p), prehrambenih proizvoda oko 5,5% (-0,6 p.p), obuće 25% (-0,5), mašina i uređaja 8,5% (-0,5 p.p) i dr. S druge strane, povećan je uvoz baznih metala, električne energije, hemijskih proizvoda i dr. Ako se uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u periodu januar-februar 2021. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe uvezeno sa tržišta zemalja EU u vrijednosti od 1,6 milijardi KM što predstavlja smanjenje od 5,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio je 313 miliona KM što predstavlja smanjenje od oko 3,6%. Ako se robni uvoz u Bosnu i Hercegovinu posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija smanjenja zabilježena prilikom uvoza iz Hrvatske 11,7% (-1,0 p.p), Italije 7,5% (-0,9 p.p), Kine 9,7% (-0,8), Srbije 3,9% (-0,4 p.p) i Njemačke 3% (-0,4 p.p), dok je uvoz roba iz Slovenije stagnirao.

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za period januar-februar 2021. godine u Bosni i Hercegovini je registriran vanjskotrgovinski robni deficit od 718 miliona KM i smanjen je za oko 30% (preko 300 miliona KM) u odnosu na isti period prethodne godine. Iako bi ovo smanjenje robnog deficita za oko 1/3 na prvi pogled moglo predstavljati pozitivan signal, vrijedi istaći da je prevashodno posljedica cikličnih kretanja na domaćem i inostranom tržištu. Naime, smanjenje robnog deficita na implicitan način ukazuju na nizak nivo ekonomske aktivnosti (proizvodnja, potrošnja i investicije) u Bosni i Hercegovini na početku 2021. godine.

Niži nivo vanjskotrgovinske robne razmjene, a posebno pad robnog uvoza rezultirali su djelimičnim poboljšanjem ukupne pokrivenosti uvoza izvozom roba u Bosni i Hercegovini koja je na kraju februara 2021. godine iznosila 72,7%. Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 88,1%, dok je pokrivenost sa zemljama CEFTA-e iznosila 91,9%. Detaljniji prikaz vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini za period januar-februar 2021. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod.

Tabela 12: Vanjskotrgovinska robna razmjena za period januar-februar 2021. godine po HS klasifikaciji

Evid. i vrst. robe (Bilježnik proizv. statističke službe Republike Hrvatske)	IZVOZ				UVOZ				Razlika				Indeks 100=2020
	Jan. feb. 2021		2021:2020 promjena %		Jan. feb. 2021		2021:2020 promjena %		Jan. feb. 2021		2021:2020 promjena %		
	u ml KM	u ml KM	g/g	p/p	u ml KM	u ml KM	g/g	p/p	u ml KM	u ml KM	g/g	p/p	
UKUPNO	1779	1909	7,3	7,3	2804	2627	-6,3	-6,3	-1025	-718	-29,9	-29,9	72,7%
1 ŽIVOTINJACI	25	21	-17,6	-0,2	83	81	-2,7	-0,08	-58	-60	3,8	0,21	25,5%
2 PROIZVODI ŽIVOTINJACI	31	31	-1,0	-0,02	137	123	-10,0	-0,49	-106	-93	-12,6	-1,31	24,9%
3 PORIJEKLA ŽIVOTINJACI	24	17	-29,0	-0,39	21	20	-6,6	-0,05	3	-3	-206,3	0,54	83,6%
4 ŽIVOTINJACI NEKATEGORIZIRANI	45	50	10,9	0,28	228	222	-2,8	-0,23	-183	-172	-6,2	-1,10	22,5%
5 MINERALNI PROIZVODI	186	211	13,2	1,38	360	389	-19,9	-2,55	-174	-78	-35,2	-9,47	73,0%
6 INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	130	129	-0,7	-0,05	250	258	3,2	0,29	-120	-129	7,4	0,87	50,0%
7 KOBA I KRIZNO DRVO I PROIZVODI OD DRVEĆA	40	88	10,0	0,45	188	202	7,4	0,50	-108	-114	5,6	0,59	43,6%
8 DRVO I PROIZVODI OD DRVEĆA	24	18	-23,8	-0,32	57	41	-28,1	-0,57	-33	-23	-31,2	-1,00	44,6%
9 PAPIR I PROIZVODI OD PAPIRA	101	111	9,4	0,53	44	49	10,5	0,16	57	62	8,6	-0,48	227,4%
10 KARTON I NJIHOVI IZVODCI	47	54	13,8	0,37	68	64	-6,5	-0,16	-21	-10	-51,9	-1,06	84,1%
11 PROIZVODI OBUČA, SEŠIRI, KAPICE I SLIČNI PROIZVODI	103	101	-1,7	-0,10	188	179	-4,8	-0,32	-85	-78	-8,5	-0,70	56,5%
12 KAMENI, GIPS, BOKAL, POKRETNOSTI I METALI I NJIHOVI IZVODCI	118	101	-14,1	-0,93	65	51	-21,4	-0,50	53	50	-5,1	0,26	198,4%
13 KAMENI, GIPS, BOKAL, POKRETNOSTI I METALI I NJIHOVI IZVODCI	18	16	-11,1	-0,14	51	48	-6,7	-0,12	-33	-32	-4,2	-0,14	33,6%
14 METALI I NJIHOVI IZVODCI	7	9	22,9	0,09	4	7	75,0	0,11	3	2	-46,7	0,14	122,9%
15 PROIZVODI OD BAZNIH MAMINE, AFARATI I IZVODCI	279	341	22,2	3,48	305	345	13,1	1,43	-26	-4	-84,6	-2,15	98,8%
16 MEHANIČKI I IZVODCI	236	298	16,3	2,34	383	381	-0,5	-0,07	-127	-83	-34,4	-4,26	78,1%
17 SREBNA I NJIHOVI IZVODCI	59	59	-0,8	-0,03	220	160	-27,3	-2,14	-161	-102	-37,0	-5,80	36,0%
18 MUZIČKI IZVODCI	5	7	50,0	0,13	45	38	-14,7	-0,24	-40	-51	-22,4	-0,88	18,8%
19 NJIHOVI IZVODCI	29	41	42,6	0,69	2	2	-5,0	0,00	27	39	46,1	-1,21	2168,4%
20 RAZNI PROIZVODI	192	207	8,1	0,87	7	65	-8,7	-0,22	121	142	18,0	-2,12	319,4%
21 OBLIČNA OKLA, KOLEKCIJSKI	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%
98 NERAZVRSTANO	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0	0	0,0	0,00	0,0%

Izvor: BHAS

5. Strane direktne investicije

Prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine u platnom bilansu za 2020. godinu ukupna SDU su uz negativnu stopu rasta od 7,5% g/g dostigla 625,6 mil. KM (neto finansijska pasiva). U okviru ovoga iznosa reinvestirane zarade (kao najmobilniji dio ulaganja) su bile manje za 21,3% g/g sa dostignutih 302,1 mil. KM. Sa ovim iznosom su učestvovala 48,3% u ukupnim SDU, što je manje za 8,4 p.p. u odnosu na isti period prošle godine.

Grafikon 15: Ulaganja u Bosni i Hercegovini od 2014. do 2020. god. (u mil. KM)

Izvor: CBBiH

Tabela 13: Strana direktna ulaganja po kvartalima

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2017	343,8	160,1	242,1	144,3	890,3
2018	319,2	187,6	303,9	170,0	980,8
2019	252,2	405,6	48,6	-29,9	676,6
2020	237,2	140,1	98,1	150,1	625,6

Izvor: CBBiH

Kreditna agencija Moody's Investors Service je u osmom mjesecu 2020. godine za Bosnu i Hercegovinu potvrdila ocjenu „B3 stabilni izgledi” a takođe je u istom mjesecu kreditna agencija Standard & Poor's potvrdila suvereni kreditni rejting „B stabilni izgledi“.